

ÚSTNÍ ČÁST ZÁVĚREČNÉ MAGISTERSKÉ ZKOUŠKY Z ANGLIČTINY NA PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTĚ JIHOČESKÉ UNIVERZITY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH, PRŮBĚH A HODNOCENÍ.

MASTER'S ORAL EXAMINATION AT THE FACULTY OF SCIENCE, UNIVERSITY OF SOUTH BOHEMIA; PROCEDURE AND ASSESSMENT

Klára Pavlínová, Laura Haug

Abstrakt

Příspěvek popisuje, jak probíhá závěrečná magisterská zkouška z angličtiny na PřF JU v Českých Budějovicích. Krátce informuje o systému kurzů a jazykových zkoušek, popisuje teoretická východiska při přípravě zkoušky, její formát, praktické zkušenosti s přípravou a průběhem i systém hodnocení.

Klíčová slova

testování jazykových dovedností, konstrukt, formát, validita, reliabilita, hodnocení

Abstract

The article describes the Final Master's Examination at the Faculty of Science, University of South Bohemia in Ceske Budejovice. It provides some brief information about the system of courses and examinations, it describes the theoretical background of the examination, its format, the design process, its implementation and the system of assessment.

Keywords

testing language skills, construct, format, validity, reliability, assessment

Oddělení jazyků Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity

Oddělení jazyků Přírodovědecké fakulty Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích zajišťuje výuku jazyků především pro studenty Přírodovědecké fakulty, kurzy však mohou navštěvovat studenti z celé univerzity. Základním vyučovaným jazykem je angličtina. Oddělení však nabízí i výuku dalších jazyků jako je španělština, němčina, francouzština a ruština.

V současné době má oddělení jazyků 16 členů, z nichž polovina je zaměstnána na plný úvazek.

Základním východiskem výuky jazyků na PřF JU je chápání angličtiny jako „lingua franca“ globálního světa. Cílem je zajistit, aby byl absolvent studia schopen pohybovat se a pracovat v mezinárodním prostředí, porozumět čtenému i mluvenému textu, vyjádřit svůj názor, argumentovat, obhájit svou pozici, a to jak v mluveném, tak v písemném projevu. Tomuto cíli je pak podřízena výuka i forma závěrečné zkoušky v různých stupních studia.

V bakalářském studiu je výuka zaměřena především na obecný jazyk s důrazem na jeho využití v pracovním prostředí. V magisterském studiu se těžiště výuky přesouvá na akademickou angličtinu, akademické psaní, rozvíjení schopnosti argumentace a kritického myšlení. V doktorském stupni studia se výuka zaměřuje na angličtinu odborného stylu a rozvoj jazykových dovedností specifických pro tyto studenty.

Závěrečné zkoušky

Základním pilířem systému výuky angličtiny na PřF JU je povinná závěrečná zkouška, a to jak v bakalářském, tak v magisterském a doktorském studiu. Tyto zkoušky jsou povinné pro všechny studenty fakulty. Na bakalářské úrovni zkoušku v jednom akademickém roce skládá přibližně 150 studentů, magisterskou závěrečnou zkoušku přibližně 70 studentů a doktorskou asi 30 studentů.

Závěrečná bakalářská zkouška je na úrovni B2 dle SERR a kromě zvládnutí gramatiky testuje úroveň receptivních dovedností. Od září 2013 si mohou studenti jako alternativu k bakalářské zkoušce vybrat mezinárodně uznávanou zkoušku TOEIC. Tito absolventi jsou tak při nástupu do praxe vybaveni dokladem o znalosti jazyka, který jim umožní se pohybovat v mezinárodním pracovním prostředí.

Závěrečná magisterská zkouška je na úrovni C1 a skládá se z testu TOEFL ITP, psaní argumentačního textu a ústní debaty. Právě touto částí zkoušky se náš příspěvek podrobně zabývá. Doktorská zkouška testuje, zda je student dostatečně jazykově vybaven pro publikování a práci v mezinárodním vědeckém týmu.

Kurzy

Oddělení jazyků nabízí studentům bakalářského studia celou řadu kurzů jak základní obecné angličtiny, tak širokou a pestrou nabídku kurzů pro pokročilé studenty a kurzů speciálních. V bakalářském studiu mohou studenti kromě základních kurzů angličtiny (úroveň A2 – B2 dle SERR), které probíhají paralelně jak s českými učiteli tak s rodilými mluvčími, navštěvovat pokročilé kurzy praktického a idiomatického jazyka (úroveň B2 – C1). Kromě těchto základních kurzů obecného jazyka oddělení nabízí specializované odborné kurzy ESP English for Science, English for IT a English for the Workplace. Studenti mohou rovněž navštěvovat kurzy anglické konverzace nebo intenzivní blokované kurzy jako jsou příprava na zkoušku TOEIC či TOEFL.

Magisterské studium je zaměřeno na akademickou angličtinu. Po úvodním kurzu, kde se studenti seznámí s akademickým jazykem a jeho specifiky, mohou studenti navštěvovat kurzy akademického psaní a kurz přípravy na zkoušku TOEFL. Paralelně probíhají kurzy s rodilými mluvčími. Pro studenty doktorského studia nabízíme kurz angličtiny pro doktorandy a angličtinu odborného stylu.

Všechny kurzy angličtiny jsou nepovinné a studenti si mohou zapisovat více kurzů i z jiných stupňů studia. Naprostá většina studentů kurzy navštěvuje, nejčastěji dva za semestr. Celý systém se vyznačuje velkou flexibilitou a prostupností. Po rozřazovacím testu jsou studentům prvního ročníku doporučeny nejvhodnější kurzy, avšak v dalším průběhu studia si studenti vybírají kurzy dle svého uvážení a potřeb. K otestování své úrovně mohou využít on-line rozřazovací testy Dialang a TOEIC placement test. Systém je podporován on-line materiály určenými k samostudiu, které jsou studentům k dispozici na webových stránkách oddělení.

Ve výuce je uplatňován komunikativní přístup a metody výuky jako jsou kooperativní učení, task-based learning či blended learning. Důraz je kladen na rozvíjení samostatnosti a zodpovědnosti studentů a individuální přístup. Studenti jsou vedeni k vnímání širšího kulturního kontextu výuky jazyka a ke komunikaci v mezinárodním prostředí. Oddělení rovněž spolupracuje s univerzitním centrem pro specifické potřeby studentů.

Vývoj ústní magisterské zkoušky

Počátky vývoje ústní magisterské zkoušky na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity sahají přibližně do roku 2009, kdy vznikla potřeba vytvořit nový typ závěrečné zkoušky z angličtiny, který by skutečně testoval jazykové dovednosti potřebné pro absolventy magisterského studia, kteří vstupují do akademického světa. Mezi tyto dovednosti patří především schopnost anglicky jasně, přesně a detailně vysvětlit určité téma v souvislostech, rozvinout své myšlenky, vysvětlit a obhájit svůj názor, argumentovat a aktivně se účastnit debaty na dané téma. Tyto dovednosti vycházejí z hodnotících kritérií SERR na úrovni C1.

Cílem bylo vytvořit ústní standardizovanou zkoušku, která bude splňovat požadavky na validitu s důrazem na validitu obsahovou a konstruktovou. V popředí stálo zvýšení celkové reliability testu, a to jak shody mezi posuzovateli (*inter-rater reliability*) tak vnitřní shody posuzovatele (*intra-rater reliability*). Náš tým chtěl rovněž zlepšit transparentnost celé zkoušky a zajistit rovný přístup ke všem studentům. Při tvorbě zkoušky nebylo možno opomenout hledisko praktičnosti a to především s ohledem na velikost týmu a omezené zdroje. Důležitým aspektem byl pro nás psychologický dopad na studenty, eliminace stresu a vytvoření přátelské atmosféry zkoušky.

Základem pro vytvoření testových specifikací byl teoretický konstrukt zkoušky, který byl definován jako schopnost studenta mluvit souvisle, plynule a bez pomoci či vedení na určité téma nevztahující se k jeho specializaci, schopnost jasně vyjádřit a rozvinout svůj názor a podpořit jej argumenty v debatě. Student je rovněž schopen rozlišit úroveň formality na úrovni akademické angličtiny.

Při definování tohoto konstrukt jsme vycházeli z předpokladu, že schopnost souvisle se v cizím jazyce vyjadřovat na dané téma a odpovídajícím způsobem argumentovat je základním předpokladem úspěšného fungování v mezinárodním akademickém prostředí. Pokud student tyto oblasti zvládne, měl by být schopen bez větších obtíží hovořit a argumentovat v rámci své specializace a odborného jazyka. Bylo rovněž nutné zohlednit již zmíněné kritérium praktičnosti. S ohledem na množství studentů a oborů na naší fakultě a omezené lidské zdroje bylo nutné konstrukt definovat tak, aby co nejlépe odrážel obecné akademické dovednosti spíše než specifické jazykové požadavky související s odborným jazykem.

Formát zkoušky

Zkouška byla vyvinuta jako summativní test, který je založen na práci s autentickým materiálem a vychází z principů úkolového učení.

Zkouška se skládá ze dvou částí, z nichž první třímínutovou část tvoří samostatný monolog studenta. Následuje sedmiminutová debata se zkoušejícím, kterým je rodilý mluvčí. Zkoušku hodnotí dva hodnotitelé.

Studenti den před zkouškou obdrží emailem případovou studii, která se zabývá určitým společenským problémem. Text je ukončen kontroverzní otázkou ve standardizovaném formátu. (viz ukázka)

OBLIGATORY VACCINATIONS

The Czech government (Ústavní Soud) this year upheld the decision that parents must have their children vaccinated against a combination of nine illnesses. Parents who disobey could face a fine or their children may not be accepted to nursery school.

Meanwhile, there are fears about vaccination all over the world. Since the 1998 Lancet Report in Britain, many fear that vaccination can lead to Autism in children. After the parents of Hannah Polling, an American child who developed Autism soon after vaccinations successfully sued the health authorities, more than 5000 other US families have also pressed charges.

In many countries in Europe and elsewhere parents choose to not risk vaccinating their children. As many as 20000 Czech citizens have signed a petition demanding the right to choose whether to vaccinate their children. However, in the Czech Republic it remains obligatory by law to have children vaccinated against 9 diseases – amongst the highest of any state in Europe.

Should parents have the right to refuse to vaccinate their children?

Zároveň obdrží podrobné instrukce, popisující jejich úkol. (viz ukázka)

GUIDELINES FOR YOUR SUCCESS

I. The Master's oral has two parts:

1) INTRODUCTION OF THE ISSUE - time: 3 mins

Read the task carefully.

Research the topic and find new facts and examples.

Prepare a brief but detailed and relevant presentation on the issue.

Notes must be in the form of bullet points to use as reference only.

Be factual and do not talk about your personal experiences.

At the end of your presentation clearly state whether you are for or against.

2) DEBATE – time : 7 min

Now you will have a debate with the interviewer, who will assume an opposing role to yours.

Use at least 3 arguments to support your opinion.

Listen carefully to the challenge of the interviewer, show that you understand what s/he said and answer with an appropriate argument.

II. Evaluation

Your performance at the examination will be evaluated according to the following criteria:

a) Your ability to present the topic without help from the interviewer

b) Your skills in debating with the interviewer about the topic, defending your views and introducing new arguments

c) Using grammar accurately

d) Using complex vocabulary, discourse markers and neutral language

e) Fluent speech, good pronunciation and intonation

III. If you feel that you have difficulty discussing the topics for personal or emotional reasons, please do not hesitate to contact us.

IV. Remember that you are in an examination so your language and behavior should be appropriate for the situation.

Studenti mají za úkol podrobně dané téma prostudovat, získat informace a zaujmout stanovisko, kterým je odpověď na závěrečnou otázku. U zkoušky pak během úvodního monologu dané téma představí, promluví o kontextu problému a svém stanovisku. Následuje debata se zkoušejícím. Zkoušející vždy zaujme opačné stanovisko než student a uvádí protiargumenty. Ke každému tématu mají zkoušející k dispozici jednotný seznam argumentů a protiargumentů, které

během debaty využívají.

Výběr témat a vypracování argumentů je výsledkem práce celého týmu. Snažíme se vyhledávat kontroverzní společenská témata, ale vyhýbáme se citlivým politickým nebo náboženským otázkám. Hledáme taková témata, která nevyžadují odbornou znalost, nebudou zvyhodňovat studenty některých oborů, ale zároveň je u nich potřebný určitý vhled do problému. Cílem je zaručit, že budou testovány jazykové dovednosti, ne odborná znalost problému. Témata jsou průběžně doplňována a odstraňována. V současné době máme zásobu asi třiceti témat.

Hodnocení

Základem hodnocení je analytický přístup. Hodnotící kritéria vychází z deskriptorů Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Jsou rozdělena do pěti kategorií na bodové škále 1-5, kdy 1 a 2 je hodnoceno jako neprospěl 3–5 jako prospěl. Kategorie 3 –5 odpovídají úrovním SERR B1 – C1, jsou ale přizpůsobeny danému formátu zkoušky. Hodnotí se samostatný monolog, debata a interakce, plynulost projevu, slovní zásoba, gramatika a výslovnost. Oba hodnotitelé pracují nezávisle, během zkoušky si dělají podrobné poznámky ve standardizovaném formátu, a to jak o silných tak slabých stránkách jazykového projevu studenta. Tyto zápisy pak slouží jako dokumentace zkoušky a v případě potřeby jsou využívány pro poskytnutí zpětné vazby studentům. Výsledné hodnocení je dohodou obou hodnotitelů, ale v případě neshody může do hodnocení zasáhnout také zkoušející, jehož přístup je holistický. Hodnocení ústní zkoušky je pak součástí hodnocení magisterské zkoušky jako celku.

Školení a příprava

Základním předpokladem naplnění cílů v oblasti reliability a objektivitě zkoušky je soustavná příprava, standardizace a kalibrace všech zkoušejících a hodnotitelů. Kromě počátečních školení probíhají jednou za semestr kalibrační setkání, při kterých využíváme nahrávky z předchozích testování, sjednocujeme přístupy zkoušejících i hodnotitelů. Zkoušející dodržují jednotný přístup ke studentům, byl vypracován manuál, který definuje, jak ke studentům přistupovat, čeho se vyvarovat a jak řešit krizové situace. Zkoušející se seznamují s argumenty a debatují o jejich interpretaci.

Hodnotitelé cvičně hodnotí studenty na nahrávkách a sjednocují interpretaci jednotlivých hodnotících kritérií. Tým hodnotitelů postupně zpracovává ukázky typických odpovědí pro dané hodnocení, které slouží jako porovnání ve sporných případech (*benchmarking*).

U většiny zkoušek je přítomen jeden hodnotitel navíc, který obchází jednotlivé komise a porovnává, zda je zachován jednotný a objektivní přístup všech zkoušejících a hodnotitelů. Složení komise se po každém zkouškovém dni mění.

Po každém zkouškovém období se tým schází, hodnotí svou práci, řešení krizových situací, vyjasňuje přístupy a případně doplňuje materiály.

Závěr

Práce na vývoji ústní části magisterské zkoušky z angličtiny na PřF JU byla od samého počátku týmovým úsilím, jehož cílem bylo vytvořit transparentní, objektivní a spolehlivou zkoušku. Proces nebyl ukončen, našim úkolem je pokračovat v hledání nových okruhů, pracovat na standardizaci školení, typických odpovědí pro porovnávání (*benchmarking*) a také na zpracování a analýze dosavadních výsledků.

LITERATURA

BACHMAN, L. F. Fundamental considerations in language testing. Oxford: Oxford University Press, 1990, ISBN: 978-0-19-437003-5

Common European Framework of Reference for Languages : Learning, teaching, assessment. Structured overviews of all CEFR scales.

URL< http://www.coe.int/t/dg4/education/elp/elpreg/Source/Key_reference/Overview_CEFRscales_EN.pdf >

Common European Framework of Reference for Languages: Relating language examinations to the common european framework. A manual. January 2009. Language Policy Division, Strassbourg

URL<www.coe.int/lang>

BYČKOVSKÝ, P./ZVÁRA, K. Konstrukce a analýza testů pro přijímací řízení. Praha: UK v Praze, Pedagogická fakulta, 2007.

FISHER J. et al. Guidelines for task-based university language testing. European Centre of Modern Languages. Council of Europe Publishing. 2012

URL<<http://www.ecml.at/tabid/277/PublicationID/68/Default.aspx>>

Guidelines for Good Practice in Language Testing and Assessment [on-line]. European Association for Language Testing and Assessment. [cit. 3. 9. 2008]

URL< <http://www.ealta.eu.org/documents/archive/guidelines/English.pdf>>

ÚDAJE O AUTORECH:

Mgr. Klára Pavlínová

Oddělení jazyků

Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Branišovská 1760

370 05 České Budějovice

kpavlinova@prf.jcu.cz

Laura Haug, M.A.

Oddělení jazyků

Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Branišovská 1760

370 05 České Budějovice

laura.haug@tiscali.cz